

Taglia individuala – dumonda da la colur politica

La discussiun davart ina taglia pli gista per maridads cuntinua

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Um e dunna duain declerar da per sai la taglia e pajar taglia individuala. Il cussegl naziunal vul incumbensar il cussegl federal da sutta-metter ina refurma da taglia per maridads. La decisiun è crudada ier cun 92 cunter 88 vuschs.** Durant la debatta han ins gì l'impressiun ch'i giaja per ina dumonda da cardientscha – u da puntili. La ps vesa en la taglia individuala la schanza per dapli egualitad tranter um e dunna. La pld crai ch'ins possia integrar dapli dunnas en la fiera da lavur. Per la pps fiss la taglia individuala l'entschatta da la fin per la lètg. E per la pcd – che n'ha anc betg magunà la refusa da sia iniziativa – sa tracti mo d'in «monster biocratic».

In model da tempi passati

La taglia individuala saja in model modern d'imposiziun da famiglias, ha ditg *Hans-Ulrich Bigler* (pld/ZH). Las dunnas na vegnian betg pli impedidas ord motivs fiscals dad ir a lavurar. Entras il gea a l'iniziativa d'immigraziun da massa da la pps na posia l'economia betg pli recrutar tant persunal da l'exteriur. La taglia individuala saja ina mesira per dumagnar puspè dapli dunnas scoladas en il process da lavur.

Il temp che mo l'um gievia a guadagnar daners saja passà, ha ditg *Mattea Meyer* (ps/ZH). Quest model classic saja superà. L'imposiziun individuala saja pli gista perquai che mintgin paj taglia tenor ses pudair economic.

Impurtant saja da finalmain eliminar il «chasti da taglia» per ils maridads, ha ditg *Urs Gasche* (pbd/BE). Sia partida giavischia ina schliaziun che na dependia betg dal stadi civil. Sco emprim stoppian ins prender la deci-

Cusseglial federal Ueli Maurer ha defendi la posiziun dal cussegl federal.

KEYSTONE

siun da princip davart il model. Suententer sappian ins sa deditgar als detagls.

Sco dad abolir la lètg

La lètg saja anc adina ina communitad economica, ha ditg *Alois Gmür* (pcd/SZ). Il chasti fiscal da la lètg stoppia svanir uschè svelto sco pussaivel. Sche mintga per maridà inolteschia duas decleraziuns, chaschunia gliez ina birocrazia enorme. Mintga per saja sfurzà da divider sia facultad aposta per la decleranza da taglia ed i na saja betg cler tgi che sappia far las deducziuns per ils uffants. I na fetschia

betg da basegn dad inventar aposta in nov sistem da taglia.

Suententer ch'il tribunal federal aveva constatà il 1984 ch'ils pèrs maridads sajan per part discriminads fiscalmain hajan intgins chantuns introducì il splitting, ha ditg *Thomas Aeschi* (ppsl/ZG). Sche la confederaziun sa decidia uss per la taglia individuala stoppian tut quests chantuns puspè midar. Per che las dunnas giajan pli stedi a lavurar stoppian ins mo abolir la progressiun. Plinavant saja da tegnair quint ch'il dretg civil prevedia che la lètg sa-

ja ina cuminanza ch'includa tut ils bains. Cun l'imposiziun individuala vegnian ils bains dividids. Quai saja sco dad abolir l'institut da la lètg.

Cusseglial federal less cumpromiss

La discussiun sa repetia dapi trent'onns, ha ditg cusseglial federal *Ueli Maurer*. «Il diavel sa zuppa en il detagl.» I haja gia dà plunas d'intervenziuns appartegnent differents models da taglia. Per mitschar da quest mulin duai il cussegl naziunal refusar la moziun per la taglia individuala e surlaschar al cussegl federal da preschen-

tar in cumpromiss. Anc ulteriuras intervenziuns sajan pendentas: Ina da quella pretendia il model dal splitting. En discussiun è plinavant l'imposiziun alternativa nua che las autoritads fan duas calculaziuns da taglia, quella per maridads e quella per pèrs en concubinat, e valair vala lura la taglia pli favuraivla. Il cussegl naziunal n'è betg suandà il giavisch dal minister da finanzas ed ha acceptà la moziun. Uss sto anc la chombra pitschna decider la dumonda schebain il cussegl federal duai elavurar ina refurma sin basa da la taglia individuala.